

NEUVOSTON SUOSITUS,**annettu 13 päivänä heinäkuuta 2018,****Tanskan vuoden 2018 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Tanskan vuoden 2018 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto**

(2018/C 320/04)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 22 päivänä marraskuuta 2017 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2018 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Se otti huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 antaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariaa koskevan julistuksen. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 22 päivänä maaliskuuta 2018. Komissio hyväksyi 22 päivänä marraskuuta 2017 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ⁽²⁾ perusteella varoituskon mekanismeja koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Tanska ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (2) Tanskaa koskeva vuoden 2018 maaportti julkaistiin 7 päivänä maaliskuuta 2018. Siinä arvioitiin Tanskan edistymistä neuvoston 11 päivänä heinäkuuta 2017 hyväksymien maakohtaisten suositusten ⁽³⁾ noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.
- (3) Tanska toimitti vuoden 2018 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2018 lähentymisohjelmansa 24 päivänä huhtikuuta 2018. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, jäljempänä 'ERI-rahastot', ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ⁽⁴⁾ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ EUVL C 261, 9.8.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.

- (5) Tanskaan sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Vuoden 2018 lähentymisohjelmassaan hallitus suunnittelee saavuttavansa vuonna 2018 julkisen talouden alijäämän, joka on 0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja pysyvänsä edelleen koko ohjelmakauden ajan vuoteen 2025 asti keskipitkän aikavälin julkisen talouden tavoitteessaan, joka on 0,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen. Vuoden 2018 lähentymisohjelman mukaan on odotettavissa, että julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen supistuu 35,6 prosenttiin vuonna 2018 ja edelleen 34,2 prosenttiin vuonna 2020, minkä jälkeen se nousee hieman alle 40 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on ohjelmakaudella uskottava. Komission kevään 2018 talousennusteen perusteella rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan vuonna 2018 olevan 0,3 prosenttia ja vuonna 2019 0,9 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen, mikä ylittää vuoden 2018 lähentymisohjelman tavoitteen ja julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Kaiken kaikkiaan neuvosto arvioi Tanskan vuosina 2018 ja 2019 noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.
- (6) Työvoiman tarjonnan varmistaminen väestörakenteen muutoksista huolimatta ja puuttuminen tietyillä aloilla tulossa olevaan työvoimapulaan on Tanskassa kestävä kasvun edellytys. Ammattitaitoisten työntekijöiden tarjontaa saadaan todennäköisesti lisättyä uudistuksilla, joilla pyritään lisäämään ammatilliseen koulutukseen osallistumisen ja sen suorittamisen astetta, sekä toimenpiteillä, joilla parannetaan digitaalisia taitoja. Lisäksi tässä olisi hyötyä toimenpiteistä, joiden avulla syrjäytyneiden ja muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien osallistumista työmarkkinoille parannetaan. Tämä koskee nuoria, joiden koulutustaso on alhainen, alentuneesti työkykyisiä ja toimintarajoitteisia sekä maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Uudet työllistämistoimenpiteet lähtivät käyntiin hitaasti, mutta ne näyttävät parantavan äskettäin saapuneiden pakolaisten tilannetta. Maahanmuuttajataustaisten lasten kotouttaminen koulutusjärjestelmään on edelleen keskeinen haaste, ja sen vuoksi heidän koulutustuloksensa ovat keskimäärin heikommalla tasolla kuin muilla lapsilla.
- (7) Tuottavuuden nopea kasvu on olennaisen tärkeää, jotta voidaan tukea talouskasvua, säilyttää Tanskan suhteellisen korkea hyvinvoinnin taso ja varmistaa maan kilpailukyky. Tanskan tuottavuus on korkea verrattuna muihin jäsenvaltioihin, mutta tuottavuuden kasvu on heikentynyt pitkään, ja mahdollisia tuottavuuden kasvun esteitä on monenlaisia (kuten myös Tanskan tuottavuuskomitea ja kilpailuviranomainen ovat todenneet). Erityisesti kotimarkkinasuuntautuneita palveluita on leimannut tuottavuuden jähmeä kehitys tilanteessa, jossa hallitus toteutti vuonna 2017 vain vähän toimenpiteitä kilpailun lisäämiseksi ja jossa tiettyihin palveluihin, kuten kiinnitysluottopankkeihin, ei kohdistu ulkomaista kilpailua. Kilpailun vähäisyys useilla kotimarkkinasuuntautuneilla palvelualoilla (kuten vähittäiskaupassa, rahoitusallalla, yleishyödykkeiden jakelussa, liikenteessä sekä lääkkeiden tukkumyynnissä) heikentää edelleen tuottavuutta ja ehkäisee investointeja ja työpaikkojen luomista.
- (8) Useita vuosia jatkuneen asuntojen hintojen huomattavan nousun seurauksena on syntymässä yliarvostusriskejä, erityisesti suurimmilla kaupunkialueilla. Euroopan järjestelmäriskikomitea on varoittanut kahdeksaa unionin jäsenvaltiota, joista yksi on Tanska, asuntokiinteistösektorin keskipitkän aikavälin haavoittuvuustekijöistä, jotka johtuvat asuntojen hintojen noususta ja kotitalouksien suuresta velkaantuneisuudesta. Kotitalouksien velka väheni edelleen vuonna 2017, mutta se on yhä unionin suurimpia (prosentteina suhteessa BKT:hen) ja komission arvioiden mukaan suurempi kuin talouden perustekijöiden ja varovaisuuskynnysarvojen perusteella olisi perusteltua. Lisäksi niiden asuntolainojen osuus, joissa lainamäärä suhteessa tuloihin on erittäin suuri, on kasvanut voimakkaasti vuodesta 2013 alkaen, erityisesti Kööpenhaminassa ja sen ympäristössä. Tanskan viranomaiset ovat hyväksyneet useita uusia makrovakaustoimenpiteitä, joilla rajoitetaan edelleen riskialtista luotonottoa (voimaan vuosina 2018 ja 2020), ja tehneet kiinteistöverouudistuksen (voimaan vuonna 2021), jolla puututaan asuntojen hintojen alueelliseen epätasapainoon. Erittäin suuri lainamäärä suhteessa tuloihin, suuri velkaantuneisuus ja suuri korkoherkkyys sekä mahdollisesti yliarvostetut asuntojen hinnat lisäävät kuitenkin hintojen korjausliikkeen vaaraa, mikä voisi vahingoittaa reaalitaloutta ja pankkisektoria.
- (9) Komissio on vuoden 2018 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Tanskan talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2018 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2018 lähentymisohjelman, vuoden 2018 kansallisen uudistusohjelman ja jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Tanskalle viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Komissio on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Tanskan finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, missä määrin ne ovat unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.

(10) Neuvosto on tutkinut vuoden 2018 lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo ⁽¹⁾, että Tanskan odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

SUOSITTAA, että Tanska toteuttaa vuosina 2018 ja 2019 toimia, joilla se

1. lisää kilpailua kotimarkkinasuuntautuneilla palvelualoilla, esimerkiksi yleishyödykkeiden jakelussa ja rahoitusallalla.

Tehty Brysselissä 13 päivänä heinäkuuta 2018.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. LÖGER

⁽¹⁾ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.